Debreczen, 1899. XXVI. évfolyam 44. sz. Kedd, február 21.

Előfizetési árak:
Egész évre 10.— frt
Félévre 5.— „
Negyedévre 2.50 „
Egy hóra 1.— „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜ PÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Főpiacz, a városházzal szemben.

Hirdetések:
Egy hasábos petit soronkint 5 krjával számittatnak.

A lemondás és a szabadelvüpárt.

Debreczen, február 21.

(K. sz.) Királyunk megint tanácsot ül Bécsben miniszterei vel. Br. Bánffy Dezső lemondását e perczben még nem fogadta el, a a Bánffy-kormány vezeti még az ország ügyeit, a miniszterelnök utódját még nem ismeri senki és br. Bánffy — hogy saját szavaival éljünk — még nem bucsuzott el a szabadelvüpárttól: mégis, micsoda diadalmi ujjongás az, a mi az ellenzéki táborból hangzik! Jó idegeket kivánunk annak, ki az ellenzéki urak magatartását látja, akik elszédülten az örömtől — előre isznak a medve bőrére. Ha egy betegágynál virrasztók abban a pillanatban, mikor a beteg meghalt, rettenetes örvendezésbe törnek ki s széles jókedvükben szédületes tánczba, ugrándozásba fognak azon való örömükben, hogy végre megkapják a várvavárt örökséget: ez nem olyan viszszataszitó látvány, mint az, a mit most az ellenzék felől hallunk. Br. Bánffy nemes lépését, melyet a parlamenti béke érdekében, tehát az ország érdekében tett: visszalépését „bukás“-nak minősitik s a nemzeti párt urai már erősen pengetik a fuzió hurjait, hogy majd ők beleülnek a szabadelvüpárt örökségébe . . .

Nem a mi feladatunk, hogy az ellenzéket a keserü csalódásoktól óvjuk, azért nem oktatjuk ki őket arról, hogy milyen veszedelmes dolog az, ha akár a vadász, akár a vadorzó előre iszik a medve bőrére . . . A Bánffy-kormány lemondó kérvénye ott fekszik a legmagasabb helyen, a király előtt, aki alkotmányszeretetét, bölcseségét csak a legutóbbi időben is annyiszor bebizonyitotta az ő hódoló, szerető magyar népe előtt. Az uralkodó bölcsessége fog most is a legjobban dönteni, nem vágunk elébe, nem szólunk bele még csak elmélkedő szóval sem. Nem kommentáljuk még csak azt a hirt sem, mely szerint mint uj miniszterelnök — br. Bánffy Dezső térhet vissza . . .

De a szabadelvüpárt magatartásáról és jövőjéről szólhatunk, e párt hangulatának, erejének és szándékainak teljes ismeretében. És ezen az alapon mondhatjuk, hogy akik a szabadelvüpárttól irányváltoztatást remélnek a Bánffy kormány lemondása után, azok rosszul ismerik, vagy szándékosan meggyanusitani akarják az országnak, a parlamentnek vezető s uralkodó pártját.

A szabadelvüpárt az egyetlen, mely erkölcsi s számbeli hatalmával megvédheti a parlamentet s az országot attól, a sok veszedelemtől, melyet az utolsó hónapok eseményei fölidéztek. Ezt a védelmet tette a párt a maga feladatává; erre a védelemre megvan neki a terve s az akarata; ettől a feladattól eltántoritani, — ebben a munkában erejét szétforgácsolni nem fogja senki. Ebben a feladatban vezére br. Bánffy Dezső volt, kivel együttérezve kitartással, energiával, s önérzetes kitartással ment a párt a küzdelembe.

Az ellenség kerülőt tett: nem a szabadelvü párttal ereszkedett csatába, mert tudta, hogy itt hamar vereség éri, hanem a haza szentségeit: a törvényt, az alkotmányt rombolta, zuzta. Azokat a szentségeket, melyek éppen ugy rá voltak bizva az ellenzék védelmére, mint a szabadelvü pártéra, amelyek erős, sértetlen fentartása nem egy pártnak volt a feladata, hanem kötelessége volt az egész parlamentnek. És kijelentette az ellenzék, hogy az ország szent javainak pusztitását csak akkor fogja abbahagyni, ha az a vezér, kinek hatalmától s tehetségétől rettegnek, visszalép a vezérségtől. Ez történt meg a mult pénteken, ezt a hazafias áldozatot tette meg báró *Bánffy*; ő nem esett el az ellenségtől megdöntve, hanem ő a vezéri kardról lemondott szent érdekek védelmében.

TÁRCZA.

Vágyak.

Álmaimnak álma
Boldog ébredésben
Valóságra válva,
Életen, halálon
Örök ideálom,
— Ha az enyém volnál . . .

Bánatom boruja
Varázs ihletésre
Hajnallá vidulna,
Mint az éj sötétje
Sugárzó napfényre,
— Ha rám mosolyognál . . .

Boldogságom romján
Arany sugár szállna,
Ujra átálmodnám
Mikor szerettél még,
Feltámadva élnék,
— Ha csak láthatnálak . . .

Kun Béla.

Medvevásár.

Irta: **Kinos István.**

Gyerekek voltak még mindaketten, a szó szoros értelmében vett gyerekek. Mégis összeházasodtak. A pap áldása fogott a boldogságukon, de nem az eszükön: gyerekek maradtak ők biz' azontul is. A asszony nem tudott főzni a férj a pénzzel bánni, ezer szerencse még, hogy ott voltak az öregek mellettük, kik közbe csapásba zökkentették a fiatal házaspárnak sokszor sülyedésnek indult talyigáját.

És ők nem haragudtak meg, hogy mások dirigálták őket. A jó tanácsot mindenkitől szivesen fogadták s követték is mennyire az eszükből kitellett. Hanem egyben roppantul kényesek voltak, abba hát nem engedtek beleszólni senkit is — gyerekük nevelésébe.

Elég különösen csinálja az Uristen' hogy gyereknek ád gyereket. De hát ha egyszer adott, föl, csak föl kellett nevelni. És Várhelyiék éjjel nappal nevelték az ő kis Gáborukat, persze angyali gyerek volt a kölyök, olyat nem hordott többet a föld háta.

Mikor egy napos volt, akkor már ő volt az ur a háznál; sirásával fölforditottá az egész házat. Ilyenkor mindig tanácskozásra kellett összegyülnie a háznépnek, hogy voltaképen minő módozatok volnának követendők, hogy a kis urfi a száját befogja. Javarészt persze a szoptatás mellett szavaztak s Gábor urfinak betömték a száját.

Igy járta ez pólyásgyerek korában. Hanem persze a gyerek nőttön nőtt, lassan kezdte már kirugni a pólya vánkosát, először szoknyát adtak neki, később meg tarka bugyogat feszitettek gömbölyödött végtatagjaira. És most már már kezdett kicsit konyitani hozzá, mivégből vannak a szülők s háznál, hogy t. i. az ő kivánságait ellesék s pontosan teljesitsék.

Osztogatta is nekik a parancsokat, akárcsak születése előtt káplár lett volna a tulvilági regimentben: nagyszerüen értette a kommandót. Várhelyiék jóformán egyebet sem tettek, mint folyton folyvást a kis zsarnok kivánságát teljesitették. Szerencsére volt miből. mert ha a pénz kicsit vékonyan lett volna náluk elvetve, hát kétszerkettő, hogy koldusbotot kell a markukba fogni, mert az a

1 liter Cuba rum . . . . f. 1.—
1 „ Braziliai rum . . . f. 1.20
1 „ Jamaikai rum f. 1.50, 2.—
1 liter Ananász rum f. 2.50, 3.—
Tealdeka 5 krtól 14 krig.
DEUTSCH LAJOS
előbb VARGA LAJOS
Piacz-utcza 38. sz.

Itt állunk ma. Ennyi történt eddig. S mi következik most? Nem kell találgatni: a helyzet világos. A béke föltételét a maga részéről teljesitette báró *Bánffy*. Most az ellenzék kötelessége, hogy megálljon rögtön a pusztitásban, *minden további föltétel nélkül, egyszerüen, bünbánóan teyye le a fegyvert.*

Két eshetőség kell itt csak:

1. Az ellenzék megteszi a fegyverlerakást föltétlenül, minden ujabb kikötés nélkül. Báró Bánffy helyébe a vezéri helyet az foglalja el, kit az ural — a szabdelvü párt további egységén, erején, és programmján, mert ez egy és változhatatlan, semmi ellenzéki fondorlat rajta rést nem üthet. Báró Bánffy a vezéri széktől visszavonulva tovább is olyan müködést fejt ki a pártban, amely az ő nagy tehetségének, szivós kitartásának, hazafiasságának, erős nemzeti érzésének megfelel, ugy hogy ezeket a tulajdonságait érvényesithesse.

2. Az ellenzék nem teljesiti a reá eső kötelességét, nem teszi le minden további feltétel nélkül örökre a most használt fegyvereket. Nem szeretjük még csak feltételezni sem ezt a második eshetőséget, de számolni kell vele. Nos, ha ez következik be, akkor az ellenzék a mások bukása helyett a maga megsemmisülésének nézhet elébe. Akkor el fogja söpörni az ország minden erőtalkotó tényezőjének akarata. — Akkor marad a hadiállapot s igen könnyen lehet, hogy a vezér ebben a rövid, de az ellenzékre végzetes harczban az lett, akit az ellenzék a legjobban szeretne eltávolitani.

Ez a két eshetőség van, más nincs. Egyik sem foglalja magában a szabadelvüpárt megoszlását, meggyengülését, uj elemekkel való megbontását; hanem ellenkezőleg, akármelyik következik be, a szabadelvüpárt eddigi egységében és hatalmas erejében fog tovább munkálkodni a haza üdvös érdekéért.

= Széll Kálmán — miniszerelnök. A „M. T. L.“ jelenti Bécsből tegnapról:

A király ma Széll Kálmánt majnem harmadfél óráig tartó kihallgatáson fogadta. Széll Kálmán miniszterelnökké deszignáltatván, a megbizást a kabinetalakitásra elfogadta. A desszignált miniszterelnök holnap reggel visszatér Budapestre, hogy a kompromisszum tárgyalásokat az ellenzékkel folytassa.

*

Lapunk zártakor vettük a M. T. I. e hirét. Ő Felsége bölcsessége döntött tehát és pedig hálára méltó gyorsasággal a váltság ügyében. Most már remélhetőleg minél előbb sikerülni fog a béke müvét finalizálni s a parlamenti béke és az alkotmányos rend, a sulyos megpróbáltatások után, az ország javára helyre fog állani.

—

— A bécsi kihallgatások. Bécsből táviratozzák a „Bud. Tud.“-nak: Széll Kálmán v. b. t. tanácsost, a kit tegnap Rátótról Bécsbe hivtak, ma déli 12 órakor ő Felsége kihallgatáson fogadta. Széll Kálmán a kihallgatás előtt a bankgasse-i magyar miniszterium épületében a magyar miniszterekkel értekezett.

A T. Á. I. jelenti Bécsből: Széll Kálmán képviselő a király meghivására ideérkezett és délben 12 órakor kihallgatásra ment a királyhoz.

Széchenyi Manó gróf, a király személye körüli miniszter ma délelőtt külön kihallgatáson volt a királynál.

*

Az uj miniszterelnök életrajza.

Széll Kálmán született Gosztonyban (Vas) 1845. jun. 8-án. Atyja József volt alispán, országgyülési képviselő és később főispán is Vasmegyében. Széll Kálmán tanulmányait Sopronban és Szombathelyen végezte, a jogot Budapesten hallgatta; 1866. jogi doktorrá avattatott, 1867. szolgabiró lett s a következő évben a szent-gotthárdi kerület képviselője. Azóta e kerületet képviseli; hét éven át jegyzője volt a képviselőháznak és állandó előadója a pénzügyi, a központi, s a horvát ügyekben kiküldött országos bizottságnak és a delegáczió hadügyi albizottságának.

Kiváló munkásságot fejtett ki minden téren, főleg gazdasági és pénzügyi kérdésekben. Sokat volt Deák Ferencz körében, kinek kedveltjévé vált és kinek gyámleányát, *Vörösmarthy Mihály költő leányát*, Ilonát vette nőül. Több izben kinálták miniszteri tárczákkal, mig végre 1875. a fuzió után pénzügyminiszter lett s a boszniai okkupáczió után megvált ezen állástól.

Mint pénzügyminiszter kezébe vette az ország megromlott pénzügyeinek rendezését és megrendült hitelének helyreállitását egy oly programm alapján, mely a legnagyobb eredményeket mutátta fel és az ország pénzügyi *rendezésének ma is alapja*. Szigoru, takarékos, erélyes és öntudatos pénzügyi politikával rendet hozott az államháztartásba. Az 1878-iki pénzügyi és gazdasági kiegyezést Ausztriával létesitette, a bank kérdést a régi egységes osztrák banknak reorganizálásával megoldotta és oly eredményeket mutatott fel, hogy midőn tárczáját letette, az átvett deficzitet félnél kisebb összegre szállitotta le és az államháztartást az egyensulyhoz közel hozta,

A házban a kormányt általános politikájával támogatta ugyan, de az akkor követett pénzügyi politikával nem értett egyet s ennek kifejezést is adott. Nemsokára megalkotta a magyar Jelzáloghitelbankot s ennek és a Leszámitoló banknak igazgatósági elnöke lett.

1887-ben Kőszegen tartott nagy szabásu programmbeszédében kifejté azon eszméket,

---

tenger kőből, cserépből és fából faragott paripa s egyéb bestia szentül megeszi utolsó betevő falatjukat is.

Gáborunk ugyanis végtelenül kedvelte az állatvilágot. Volt is olyan állatsereglete odahaza, hogy csuffá tehette volna az egész állatkertet vele. Persze csupa utánzott figura, de hát manó vigye azt nem csinálják ingyen, kivált mikor Gábor urfi minduntalan állatviadalokat rendez a bestiával, mely öldöklő harczokban számtalannak odaveszett a keze, lába, feje. Azt persze mind ujjal kellett pótolni. No és a szülők szives örömest pótolták.

Mert hiszen csak próbálták volna meg egyszer Gábor egy kérését megtagadni. Láttak volna mindjárt csudát. Olyan handabandázást cselekedett volna nyomban a kis zsarnok, hogy iszonyatos lett volna még csak nézni is.

Am minthogy egyszer meg is cselekedte.

Vasárnap délután volt épen. Gábor lélekszakadva rohan be az apjához szüntelen azt lármázva:

— Papa, papa, vegye meg!

— Mit, fiam, mit vegyek meg? — kérdezte ez elcsudálkozva.

— Vegye meg, vegye meg — hajszolta Gábor mindegyre.

— Jól van no, hát megveszem — egyezkedett bele a papa — csak mondd meg már egyszer, bogy mit.

— Ott van, ott lenn — volt minden magyarázat a fiu részéről s vonszolni kezdte Várhelyit kifelé.

A papa természetesen faképnél kénytelen hagyni sürgős munkáját, csakhogy egyetlen kis fiacskáját magára ne haragitsa. Veszi a kalapját s megindul vele szépen.

Gábor pedig vezeti két-három utczán keresztül egészen le a nagykorona sarkáig.

Ott kisebb csoportosuláson törnek keresztül s a hely szinére értek.

Hatalmas maczkó van ott egy czövekhez kötve. Siestát tart épen. Jóformán belefáradt az egész délután való tánczolásba, most nyugszik a szegény s csöndes egykedvüséggel majszolja sovány mindennapi kenyerét, melyet gazdája, a medvetánczoltató neki juttatott.

— Vegye meg, vegye meg papa, — kezdte Gábor urfi a régi nótát.

— Mit? azt a medvét talán? — tudakolta a papa elcsudálkozva.

— Azt, azt — hagyta helyben a kicsiny Várhelyi.

— Te kis bohó te! — próbálta a papa ostoba fiát kapaczitálni — hiszen a medve vérengző vadállat, nem játékszer . . .

— Nem bánom, — csökönyösködött Gábor urfi.

— Meg esz mindnyájunkat.

— Azt se bánom — hagyta rá a kölyök — csak vegye meg.

— De fiam, az nem lehet.

— De mikor én akarom, nekem kell — sivitott a megátalkodott jószág. — Nem veszi meg?

— Mindent Gábor, csak azt nem, — jelentette ki az apja.

Hanem a mi ezután következett, az már nem tollhegyre való. Gábor urfi egyszerüen elvágta magát s borzasztó bőgésre gyujtott. Rángatódzott egész testében, mintha nyavalya rángatná ezer felé. Várhelyi kétségbe volt esve. A csődület egyre nagyobb lett, minden ember őket nézte. Még a medve is hangos morgással adott kifejezést az ilyetén komédia fölött való fejedelmi megelégedésének.

Mi lesz már most?

A szerencsétlen apa próbálta fiát csititani. Ölébe kapta, keblére szoritotta. Hanem hát a gazember rugott, harapott, s bőgött hozzá, akárcsak nyársra húzták volna.

Már emberfia régen elkáromkodta volna magát már erre, csak Várhelyi állott közelebb a pityergéshez, mint nem. S végső kétségbeesésében odafordult a medve-tánczoltatóhoz:

— Hogy adja azt a maczkót? kérdezte keserves ábrázattal.

— Mi történik itt? — szólalt meg hirtelen egy hang a háta megett.

Az öreg Várhelyi volt. Gábor urfinak az öregapja véletlen vetődött a hely szinére.

No és a másik megmagyarázta neki, hogy nincs más mód, meg kell venni azt

amelyek utóbb a pénzügyi rendezésben, főleg a szeszadó és a regale-törvényben érvényre jutottak. A pénzügyi tárczával ezentul is, ugy mint korábban, ismételten megkináltatott, de azt el nem fogadta. Időközben a király a valóságos belső titkos tanácsosi méltóságot adományozta neki.

A közügyek terén szerzett érdemeinek elismeréseül 1893-ban pedig a Lipót-rend nagykeresztjével tüntette ki.

Nagyszabásu politikai és nemzetgazdasági tevékenysége mellett még időt szakitott magának kulturális czélok előmozditására is, több év óta nagy gonddal vezetvén a dunántuli közmüvelődési egyesület ügyeit.

Imént vázolt közhasznu és széles körü munkásságával egyrangu és ami a felmutatott eredményeket illeti, méltán nagy feltünésre érdemes, sőt párját ritkitó és ugyszólván uttörő az a tevékenység, melyet mint mezőgazda és kivált mint állattenyésztő fejt ki, mely tevékenységnek remek részét a rátót-héraházi simmenthali törzstenyészet teszi.

A székesfehérvári törvénynapok.

(Mutatvány *Kérészy* Zoltán dr. „A magyar országgyülések és szervezetek fejlődése" cz. kitünő munkájából.)

Már Szent-István tartott évenként, mint azt a zalavári apátság részére kiadott 1024. évi kiváltság levele tanusitja, Székesfehérvárott Nagy-Boldogasszony napján tömeges gyüléseket, amelyeken az ország minden rendü lakosai megjelenhettek sérelmeik, panaszaik előadása s azok orvoslásának kérelmezése végett. III. Béla egy 1175-ről kelt okmányában mondja: „puum Albae S. Regis Stephani solennes agerem dies, Zagrabientes Canonici devotas porrexerunt preces stb." amiből kiviláglik, hogy ekkor már ezen, törvénynapoknak elnevezett gyüléseket Szent István király napján volt szokás tartani.

Ugy látszik, bár kétségtelen hitelességgel constatálni nem vagyunk képesek, hogy a törvénynapokat Nagy-Boldogasszony napja helyett Szent-István napján tartani Szent-László uralkodása után jött szokásba, miért azok Szent István-féle törvénynapoknak (dies solennes S. Regis Stephani) is hivattak. E törvénynapokra nézve az aranybulla első czikke akkép rendelkezik, hogy a király, ha csak igen fontos ügyek, vagy betegség által nem gátoltatik, tartozik évenkint a szent király ünnepén Székelyfehérváron meg jelenni és ha maga ott nem lehetne, a nádor mindenesetre jelen legyen ott ő helyette s a király nevében hallgassa meg az ügyeket; s minden nemes, aki akar, e gyülésre szabadon elmehessen.

A székesfehérvári törvénynapok intézménye tehát a királyi biráskodásnak volt nagy fontosságu közege s nem a törvényhozó hatalom gyakorlatának eszközéül szolgált az. De felette téves lenne azt gondolni, hogy feladata merőben privát viszálkodások, peres ügyek eligazitása lett volna.

Sőt ellenkezőleg: a törvénynapokról tudósitó kutfőknek és törvényeknek szelleméből az tünik ki, hogy e gyüléseken a nemzeti jogoknak, a közszabadságnak bárki által történt megsértése miatt a nemzet bármely tagja panaszt emelhetett és sürgethette a sérelem orvoslását, az e végből szükséges intézkedések megtételét. Tehát általában magán- ugy, mint közjogi sérelmek, illetve egyetemes, országos érdekü kérdések is, sérelem miatt tett panaszok utján oda vive, tárgyaltattak e törvénynapokon.

Hogy a törvénynapok ilyen feladattal biró s több tekintetben a régi községgyülés tekintélyére emlékeztető széles hatáskörü gyülések lehettek, azt világosan bizonyitja az a körülmény is, hogy mig az egyebütt tartott országos gyülekezetekre nézve a XIII ik század végéig törvényeinkben semmiféle rendelkezéssel nem találkozunk, addig a székesfehérvári törvénynapoknak megtartásáról s feladatáról számos törvény, igy az aranybulla már idézett czikkén kivül az 1231 és 1267-ik évben alkotott törvények egyaránt rendelkeznek.

Nevezetesen az 1231-ik évi I. t. cz. rendeli azoknak a király által való megtartását, hacsak őt sürgős országos ügyek vagy betegség nem gátolják s meghagyja, hogy e törvénynapokon panaszaikat az elnyomottak félelem nélkül előadhassák; ha a király maga jelen nem lehetne, mondja továbbá a törvény, a nádor tartozik megjelenni s a király helyett az ügyeket meghallgatni a gyülésen, amelyre minden nemes és mások is szabadon mehessenek.

Az 1267. VIII. t.-czikk pedig ugyancsak elrendelvén a törvénynapoknak évenként való tartását, meghagyja, hogy azokon minden megyéből két vagy három nemes jelenjen meg (duo vel tres nobiles debeant convenire), amivel azonban természetesen egyáltalán nem töröltettek el az 1222. és 1231. évi törvényeknek azon rendelkezése, hogy a gyülésen a többi nemesek, sőt egyébb országlakosok is megjelenhetnek sérelmeik s panaszaik előadása és azok orvoslásának kieszközlése végett.

Az 1267-ik évi törvénynek a székesfehérvári törvénynapokra vonatkozó nyolczadik czikkét némely tudósunk olyannak tekinti, mint a melynek rendelkezése a nemzet tömeges részvételének ezen gyüléseken megszüntetését s ekép azt czélozza, hogy a nemességnek a régi tömeges nemzetgyülés a község vissza állitására irányuló törekvése meghiusittassék. Ezzel kapcsolatban a megyéknek az a országgyüléseken követek által való megjelenését ezen rendelkezésre viszik vissza, mely nézetüket azon plausibilisnek látszó érvvel támogatják, hogy Angliában az alsóház megalakulásának kezdetével, a grófsági és városi küldötteknek, tehát a commonereknek a királyi taaács mellett a parlamentben való első megjelenésével ez időben t. i. 1265 den találkozunk. Az angolországi példát utánozta, mondják, IV. Béla, a megyei követküldés intézményét directe az angol képviseleti rendszer utánképzésével alapitván meg.

Azonban az angol analogiának vitatása talán sehol sem helyteleneab, mint épen e kérdésnél. Eltekintve attól, hogy az angol alsó-ház s annak képviseleti rendszere megalakultnak az Eduárdok koráig még egyáltalán nem tekinthető, a commonerek meghivása ez időben csupán kivételes és az angol constitutionalismus szempontjából még nagyobb sulylyal nem biró jelenség: tarthatatlan ez álláspont hiveinek következtetése azért is, mert a székesfehérvári törvénynapok nem törvényhozó, hanem biráskodó gyülések voltak s mert az országos ügyek tárgyalása és szabályalkotás czéljából tartott gyülekezetek, a tulajdonképeni országgyülesek épen a XIII-ik század második felében kezdenek a nemesség egyetemes és tömeges gyüléseivé átalakulni. Ennélfogva semmi esetre sem láthatják az 1267: VIII. t.-czikk rendelkezésében a megyei követküldés intézménye kifejlődésének, még kevésbbé az angol alsó ház megalakulási módjának utánzását, annál kevésbé, mert az anool parlament alakulása a magyarétól lényegesen eltérő processust tüntet fel annyiban, hogy mig az angol udvari gyülekezetek, a nagyobb királyi tanács után az angol alsóház megalakulása már e korban kezdetét veszi s annak szervezete az Eduardok idejében részletes megállapitást nyer, addig nálánk a tömeges gyülésekből, azokon a nemesség és főnemesség különválásával, két tanácskozó testületre oszlásával csak a XVI ik században, tehát sokkal később alakul meg az országgyülés két háza, egyfelől a főrendek, másfelől a karok és rendek táblája. De meg mindettől eltekintve, mint fentebb is emlitém azon rendelkezés, hogy két-három nemesnek minden megyéből jelen kell lennie a székesfehérvári törvénynapokzn, az összes nemességnek, sőt az ország többi lakosainak az 1222. s 1231-ik évi törvényekben biztositott megjelenhetési jogát nézetem szerint nem alterálja.

---

a fenevadat a gyerek számára' különben kiszakad talán a lélek is a rettentő rivás nyomán. Ott fetreng, hogy félelmes csak nézni is.

— Tehát a medvére alkuszol, fiam? — mormogá szinte komikus ábrázattal az öregebbik Várhelyi. — Szép dolog nagyon, mondhatom. Derék apa vagy: szereted a gyerekedet, látom.

— Mit is tegyek különben? sóhajtott föl a másik kissé megkönnyebbülten.

— No hanem hát azért eredj haza: az alkut meg csak bizzad én reám. Téged még be találna fonni a furfangos ember. Megveszem én a bestiát olcsó áron. Én tudom legjobban, hogy kelnek a medvék most a budai vásáron.

— Nem volna jó mégis, apám, ha a fiu mellett maradnék?

— Persze hogy nem. Eredj No. Azzal én akarok egyedül maradni.

No és a boldogtalan apa elkotródott onnan. Azzal az igérettel bucsuzott, hogy istállót rendeztet el a medve számára.

Lire már odább állott, az öreg apa odafordult a falubeli gyerkőczökhöz, hogy forintot annak, ki leghamarabb mogyoróvesszőt kerit.

Persze került is hamarjába. Az öreg apa pedig alkudni kezdett a medvére olyaténképen hogy botból kötötte meg derék unokájának fura koszoruját.

Az urfi darabig csak türte azt a gorombáskodást s elháritása fejében még borzasztóbbakat orditott, de miután belátta, hogy az öreg olyan érvelésre nem hajol s a pálczát csak annál sürübben suhogtatja, akkor gondolt egyet s kettő lett belőle.

Fölugrott s olyan futásnak eredt, mint a törökök Belgrádnál. Öregapja hiába próbálta utólérni: a fiu nyomában porzott az országut.

Hazamenekült édesanyja védő pártfogása alá.

Az édesapa pedig nehéz szivvel várta az öregebbik Várhelyit. Szentül meg volt róla győződve, hogy hozza magával a maczkót. Mert hát ismerte a maga fiát, tudta, ha valamit egyszer föltesz a tökfejében, mint ma is, akkor eleven medve hiján meg nem is békül.

S lám az öregapa mégis medve hiján állitott be a portára.

— Hát a maczkó hol maradt? — volt a fiatal Várhelyi első kérdése.

— Kell is kettő egy házban — felelt a kérdezett bosszusággal.

— Kettő?

— No igen. Hisz te ugy is rég vállalkoztál már a medve szerepére: ugy tánczolsz, a hogy az a gazember fiad fütyöl. Hanem ezentul megforditsuk e módot: én fütyölök s a kölyök meg tánczol s esküszöm az élő Istenre, embert faragok belőle.

De ha a székesfehérvári törvénynapok tartásának módjáról rendelkező 1267: VIII. törvényczikknek országgyüléseink fejlődése szempontjából némelyek részéről vitatott jelentőségét azon megkülönböztetésnél fogva, melyet a székesfehérvári törvénynapok s az egyebütt tartott, szabélyalkotásra s országos ügyek elintézésére első sorban hivatott gyülések között teszünk, nem ismerjük is el: viszont az tagadhatatlan, hogy ez ország gyüléseknek, illetőleg általában a törvényhozó hatalom szervezetének fejlődése szempontjából a székesfehérvári törvénynapokat teljesen jelentőség nélkül valóknak még sem tekinthetjük. Mert bár megtehetjük, sőt ki is kell emelnünk azt a megkülönböztetést, hogy a törvénynapok lényileg más rendeltetésü, t. i. első sorban törvénykező gyülések valának, mig az eddig tárgyalt egyéb gyülések közvetlenül szabályalkotásra s országos, politikai ügyek tárgyalására volta hivatva, de másfelől az is bizonyos, hogy a kétféle gyülések hatáskörét, illetékességi sphaeráját szabatosan elkülöniteni, szigoruan elhatárolni nem vagyunk képesek. Ugyanis az utóbb emlitett oyüléseknek a szabályalkotás még ezen korban, mondhatni, másodrendü feladatát képezi, inkább általában országos ügyek elintézése felett szoktak azok tanácskozni; már pedig ilyenek, sérelem miatt tett panaszok orvoslásanak sürgetése utján, a székesfehérvári törvénynapokon is tárgyaltattak. De leghatározottabban mutatja ezen összefüggést az 1290. évi XXXI. t.-cz., mely igy szól: Minden esztendőben egyszer az ország összes bárói és nemesei tartoznak Székesfehérváron országgyülésre jönni össze (ad congregationem debeant convenire), — hogy megvizsgálják az ország állapotát, a főtisztviselők (bárók) tevékenységét, hogy miképen járt el közülök mindenik a saját megyéjében s mennyiben őrizte meg az ország törvényeit; hogy azok tüstént elvehessék a király és tanácsosai által hozandó itélettel érdemeik jutalmát vagy büneik megtorlását.

Ezen nagy fontosságu törvényczikk véleményem szerint akép értelmezendő, hogy a XIII ik század második felében már kifejlődött tulajdonképeni országgyüléseket a nemzet a székesfehérvári törvénynapok módjára, mintegy azokat helyettesitőleg, évenkint Székesfehérváron, Szent István napján akarja tartani. Méltán tekinthetjük tehát ezen törvényczikket a tulajdonképeni országgyülésekre vonatkozó első s tagadhatlanul nagy jelentőségü rendelkezésnek, mely a Székesfehérvári törvénynapokkal kapcsolatban csak annyiban hozható, hogy a nemzet azok reminiscentiájának hatása alatt az ország állapotának megvizsgálása s a kormányzat, illetve az azzal megbizott főtisztviselők ellenőrzése czéljából az országgyüléseknek, mint egykor a törvénynapoknak Székesfehérváron évenként való összegyülekezését rendeli el. De épen azon oknál fogva, mert az e korban „kongregationes generales regni“ elnevezés alatt emliteni szokott tulajdonképeni törvényhozó, szabályalkotó gyülések ez időben veszik kezdetüket: az ezen nagy fontosságu törvényczikkben emlitett congregatio alatt is ilyen gyülést és nem a Székesfehérváron tartani szokott törvénynapokat, a melyek már elenyészőben vannak, kell értenünk. — Igy értelmezi azt commentárjaiban a nagy tudományu Bartal György is, ki állami s jogéletünk szervezetének fejlődését oly mélyrehaló kutatás tárgyává tette. De ha nem a törvénynapokra vonatkozik is az 1290: XXXI. t.-cz. rendelkezése: az előadottaknál fogva elvitatni nem lehet, hogy e törvényczikk döntő bizonyitéka, világos jele annak az összefüggésnek, mondhatni kölcsönhatásnak, mely a székesfehérvári törvénynapok és kezdetleges országgyüléseink között létezett, a mely összefüggést azon szintén figyelembe veendő körülmény is támogatja, hogy a nemzeti érdekek és jogok sérelme miatt emelt panaszok még későbbi országgyüléseink is annyira fontos, ugyszólván elsőrendü tárgyait képezték, hogy az 1715. XIV. törvényczikk az országgyülést az ország sérelmei felfedezésének üdvös eszközéül nyilvánitotta s mint tudjuk, az ugynevezett sérelmi (gravaminalis) politika rendi országgyüléseinek tanácskozmányait egész a legujabb időkig dominálta.

SZINHÁZ.

Szinházi müsor:

Kedden, február 21-én, („C“ bérletben) *A gésák*, vagy: Egy japán teaház története.

Szerdán, február 22-én, („A“ bérletben) *A baba*, operette.

Csütörtökön, február 23-án („B“ bérletben) *Az eleven ördög*, operette.

Pénteken, február 24-én, („C“ bérletben) — ujdonságul — először: *Aeneas papa*, vigjáték.

Szombaton, február 25-én, („A“ bérletben) *Aeneas papa*.

Vasárnap, február 26 án, délután 3 órakor: *Aranylakodalom*; este 7½ órakor (szünetben): *Betyár kendője*, népszinmü.

Himfy dalai.

Berczik Árpád uj irányzatot képviselő, figyelmet lekötő, poétikés müve tegnap is igaz élvezetet szerzett a közepes számu közönségnek. Szép ovációban részesült *Fáy* Flóra, ki édesanyja halála óta tegnap először lépett fel. Szegedi Róza szerepében valóban nagyon kedves és bájoló volt s tisztelői méltán tüntették ki egy szép virágálványnyal *Komjáthy* iránt, ki Kisfaludy Sándort játszotta, a mükedvelők előadásának rendezősége köszönetét, és méltó háláját egy hatalmas lant alaku babérkoszoruval és nagy csokorral fejezte ki.

A szereplők különben, mindnyájan méltók volnának több kevesebb dicséretre, de a közönség annyiszor látta már a darabot, s annyi megjegyzést olvasott már eddig, hogy ismétlésekbe bocsátkozni teljesen felesleges.

Mulatságok.

Farsangi naptár.

Február 25. Az izraelita jótékony nőegylet *„debreczeni vásár“* mulatsága a „Bika“ dísztermében.

Február 25. Jogász-tánczestély a „Margit“-ban.

Márczius 2. A debreczeni posta- és távirda-tisztviselői kar hangversenye a „Margit“ fürdő dísztermében.

Márczius 4. A kereskedő ifjak tánczestélye az „Arany-Biká“-ban.

—

Jogász tánczestély. A „Debreczeni Ellenőr“ 1899. február 20-iki számában a „Mulatságok“ rovatában a jogász tánczestély márczius hó 1-ső napjára jeleztetett. Lapunkanak e téves informátió alapján való közlését a rendezőség megkeresése folytán ezennel helyreigazitjuk s egyuttal jelezzük, hogy a *Jogász tánczestély 1899. február 25-én a Margit fürdő dísztermében meg fog tartatni.*

A kereskedő ifjak tánczestélyére nagy buzgalommal készülnek. A rendezőség a meghivókat már szétküldte. A szétküldés körül a legnagyobb tapintatot és körültekintést tanusitotta. A páholyokra már tömeges előjegyzés történt városunk előkelő családjai által, amiből a rendezőség örömmel konstatálhatja, hogy fáradságukat biztos siker fogja kononázni.

Legujabb.

— A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti táviratai. —

Széll Kálmán és az uj kormány.

Budapest, február 21. (Érk. d. u. 2 ó. 10 p.) *Széll* Kálmán az uj miniszterelnök ma reggel Bécsből elutazott s délután érkezik Budapestre. *Széll* Kálmán Bécsből táviratilag értesitette az ellenzék vezető politikusait, hogy ma délután felkeresi őket. Széll Kálmán első sorban az ellenzékkel akar tárgyalni, hogy a parlamenti béke érdekében a még fenálló ellentéteket kiegyenlitse. Ha Széll az ellenzekkel néhány nap alatt megállapodásra jutott, nyomban Bécsbe utazik s jelentést tesz a királynak és *csak azután alakitja meg a kabinetet*, melyről már is sok kombinátió kering.

Beavatott körökben beszélik, hogy *Dániel* Ernő báró, ker. ügyi, *Erdély* Sándor igazságügyi, *Lukács* László pénzügyi és *Perczel* Dezső belügyminiszterek *tárczáiktól megválnak.*

Uj miniszterekként emlegetik első sorban *Hegedüs* Sándort pénzügyminiszternek, *Berzeviczy* Albertet közoktatásügyi államtitkárt vallás és közoktatásügyi miniszternek, mely esetben *Wlassics* Gyula az igazságügyi tárczát venné át.

Ma délelőtt a pártklubbokban élénk élet uralkodott. A képviselők szokatlan nagyszámmal jöttek össze, vitatván a legujabb eseményeket.

Bánffy báró a király előtt.

Budapest, február 20. (Erk. d. u. 2 ó.) Mint Bécsből táviratozzák, a király ma délelőtt előbb *Bánffy* Dezső bárót, majd *Fejérváry* Géza bárót fogadta külön kihallgatáson. Mindketten délután két órakor utaznak vissza Budapestre. Budapesti tudósitónk ehhez a következő megjegyzést füzi: *Bánffy* báró és *Fejérváry* báró kihallgatása nem birt a bucsukihallgatások jellegével, mint azt némely oldalról előre hiresztelték, minthogy ő felsége *a király a Bánffy-kabinet lemondása fölött még nem döntött.* Dönteni csak akkor fog, ha *Széll* Kálmán, kit a kompromisszium étrehozásával megbizott, e küldetésről, illetőleg a kabinet megalakitásáról fog javaslatot tenni. Addig *Bánffy* báró vezeti a kormányt.

NAPI HIREK.

— **Istentisztelet**, A ágost. hitv. ev. templomban délután 3 órakor bőjti istentiszteletet tart Materny Lajos főesperes.

— **Személyi hir.** Gr. *Degenfeld* József főispán ma este Bécsbe utazik s onnan pénteken tér haza.

— **Lemondó szerkesztő.** *Gajári* Ödön országgyülési képviselő, a *Magyar Ujság* fő- és a *Nemzet* felelelős szerkesztője ezen kettős állásáról a megváltozott politikai viszonyok miatt lemond.

— **A földmives iskola beszüntetése.** Tegnapi számunkban megirtuk, hgy a földmivelésügyi miniszter rendeletet intézett a gazdasági tanintézet igazgatóságához, melyben arról értesiti, hogy a pallagi földmives iskolát ez iskolai évben feloszlatja. Egyik laptársunk kételkedik hirünk valóságában s lehetetlennek tartja,

hogy a miniszter a 32 év óta fennálló intézetet feloszlassa. Laptársunk közleményével szemben teljes egészében fentartjuk hirünket melyet a legilletékesebb helyről szereztük. A feloszlatásról szóló rendelet megérkezett a gazdasági tanintézet igazgatóságához, sőt másolatban a főispáni titkári hivatalhoz is megküldötték.

— **Berger Vilmos temetése.** Ma délelőtt vitték ki az örök nyugvóhelyre Berger Vilmos földbirtokos hamvait. Óriási közönség lepte el a gyászházat és a környékét már a reggeli órákban. Részvétet ritkábban láttunk őszintébben megnyilatkozni, mint ezen a temetésen, amikor — a pap szavai szerint — a sejtő tavasz napján hanyatlik sirba a fiatal férfi, a kinek tiszta, szép élete, nemes jelleme és minden jóért hevülő lelke már eddig is annyi tiszteletet ébresztett és annyi reményt keltett a jövő iránt. Debreczen város közéletének legkiválóbbjai és a társadalom szine-java állta körül az egyszerü ravatalt, mely mellett az elhunyt családja fájdalomtól megtört lélekkel siratta drága halottját. A gyászdal elhangzása után *Krausz* Vilmos főrabbi mondott szivhez szóló beszédet, amelyben ecsetelte a veszteség nagyságát és a szentirás örök igazságu igéivel igyekezett a vigasz balzsamát csepegtetni a gyászolók szivébe. A beszéd után ismét fölhangzott az izr. templomi kórus gyászdala. Aztán a boldogult barátai kivitték a koporsót a halottas kocsira, amely után külön kocsi szállitotta a tömérdek koszorut.

A végtisztességtételen ott voltak:

Degenfeld József gróf, dr. Kola János orsz. képviselő, Wolafka Nándor dr. vál. püspök, Materny Lajos főesperes, Márk Endre az ügyvédi kamara elnöke, Ábrahám László városi főügyész, Oláh Károly, Koncz Ákos tanácsnokok, Szabó Kálmán jegyző, Latinovics Mihály az államépitészeti hivatal főmérnöke, Steiner alezredes, Radetzky őrnagy, Csath Zsigmond postaf. Boczán Elemér állomásfőnök, Kernhoffer József az Osztrák-Magyar-bank főnök, az orvosi, ügyvédi kar és a vidéki birtokosság számos tagja, számosan a helyőrség tisztjei közül, valamint a hirlapirók köréből. A szomszéd megyék, városokból is többen jelentek meg az elhunyt végtisztességén. Nagyváradról itt voltak *Radó* Ignácz dr. ügyvéd, *Reismann* Mór bankigazgató, *Levitter* Miksa a László malom igazgatója és *Hajós* Izsó.

Berger Vilmos temetése alkalmából koszorukat küldtek: Utolsó üdvözletül — Sternthal Arthur (Bpestről). Felejhetetlen Vilmosunknak — Mariska és Jenő. Áldjon meg az Isten — Andor és Margit. Jó barátjának — Dalmy László. Barátságom emlékeül — Csicsery alezredes. Dem besten Freunde — Milan und Eugen. Hü barátomnak — Győrffy Aladár. — Az önzetlen barátnak — Rickl Antal. A koszorukat *jótékonyczélra* megváltották: Fried Emil és neje, Fischbein Ignácz és neje, Berger Mór és neje 50—50 koronával, Berger Fischbein Fanny 20 koronával, Rotth Lipót és neje 10 koronával, Gyémánt Sámuel és neje 10 koronával, Glück Venczel és neje 10 koronával, Fürst Ödön és neje 10 koronával, dr. Kemény Mór és neje 10 koronával, Falk Lajos (a nőegylet elnöknője kezeihez) 10 koronával, Dr. Kola Jánosné (a nőegylet elnöknője kezeihez) 10 koronával, özvegy Berger Henrikné 50 koronával, Meisels Vilmos és neje 20 koronával, dr. Fried Adolf és neje Bpestről 30 koronával, Braun Miksa és neje 10 koronával, Bechert Manó és neje 10 koronával.

— **A közvilágitás ügye.** A városi tanács tegnapi ülésében hozzájárult a közvilágitás ügyében alakitott bizottság ama határozatához, amelylyel megbizta *Dobiecki* Sándort, *Komlóssy* Dezsőt, *Szabó* József fősámvevőt és *Aczél* Géza főmérnököt, hzgy a házi kezelés tanulmányozása végett látogassák meg Pozsony, Temesvár és Kecskemét városokat.

— **Csajthay Ferencz állapota.** A párbajban sujosan sebesült Csajthay Ferenczнek, a „Budapesti Hirlap“ felelős-szerkesztőjének az állapotában tegnaptól fogva lényeges változás vagy fordulat nem következett be. Változatlan, sulyos állapotban fekszik a Ferencz József kereskedelmi kórházban, orvosának, dr. Boross Ernőnek a kezelése alatt. A tüdőgyuladás még egyre tart, a beteg lázas, a légzése azonban az előző napokhoz, képest valamivel nyugodtabb a mit kedvező jelnek magyaráznak az orvosok. A kötést ma is megváltoztatták a seben, mely tiszta és semmi komplikációt sem mutat, A golyót még mindig nem távolitották el a sebből. A nagybeteg szerkesztő állapota felől állandóan sokan tudakozódnak.

— **Éjjeli ülés.** A Debreczeni Pinczér-Egylet betegsegélyző-pénztára 1899, évi február hó 28-án, kedden éjjelre 2 órakor tartja az „Angol Királynő“-vendéglő külön helyiségében általános tisztujjitással egybekötött hatodik évi rendes közgyülését melyre a közgyülési kiküldötteket általában a pinczér-egylet összes tagjait, továbbá az érdeklődőket ez uton is megmeghivja az igazgatóság. Tárgysorozat: 1. Jelentés a mult 1898. év eredményéről. 2. Igazgatóság és felügyelő-bizottság felmentése iránti határozathozatal. 3. A közgyülési kiküldöttek és igazgatósági tagok továbbá 3 felügyelő-bizottsági tag választása. 4. Esetleges inditványok, melyek az elnökségnél a kozgyülést megelőző 48 órával előbb irásban bejelentendők.

— **A „Nemzet“ Kérészy Zoltán dr. könyvéről.** A „Nemzet“ egyik legutóbbi számában irja: A debreczeni jogakadémia tudós professzora *Kérészy* Zoltán dr, magas szinvonalon álló munkát irt *„A magyar országgyülések eredete és szervezetük fejlődése“* czimen. *Kérészy* Zoltán dr. történelmi fejtegetéseit a rendi országgyülések alakulásának kezdetéig viszi és számos oly történeti adattal találkozunk, amelyek eddig sehol elő nem fordulnak, A jeles munkából, mely mindenesetre a kiválóbb helyek egyikét foglalja el a jogtörténelem irodalmában, a Nemzet mutatványt is közöl.

— **Halálos gázolás.** A napokban halálos végü elgázolás történt városunkban. Egy kocsi elgázolta *Madarász* György 86 éves kerékgyártó mestert. A csapó-utcza végén, hol az elgázolás történt, alig néhány ember járt akkor s igy sikerült a kocsisnak el vágtatni. A rendőrség azonban kinyomozta a kocsist. Madarász oly sulyos természetü sérüléseket szenvedett, hogy haldokolva szállitották a kórházba.

— **Önként jelentkezett sikkasztó.** Weisz József, az ujvidéki takarékpénztár főkönyvvezetője 27,000 forint készpénz és 50,000 frt értékü váltónak elsikkasztása után megszökött. E hó 13-án veszett nyoma s az igazgatóság átvizsgálván a könyveket és a pénztárt, nyomára jött a sikkasztásnak. Weisz a mult vasárnap Zomborig jegyet váltva, távozott Ujvidékről; az odavaló rendőrség körözтetését rendelte el. A hütlen könyvvezető ma váratlan módon került kézre. Önként jelentkezett a budapesti főkapitányságon, mely azonnal letartóztatta a 42 éves, ujvidéki születésü embert és azonnal intézkedett, hogy megfelelő fedezett mellett átkisértessék Ujvidékre.

— **Az ohati puszta bérbeadása.** A városi tanács tegnap tartott ülésében referálta *Vecsey* Imre tb. főjegyző tanácsnok az ohati két tagföld bérbeadása végett tartott másodszori árverés eredményét. A tanács elfogadta a legtöbbet igérőnek ajánlatát s ennek folytán az 1900-dik év októberétől kezdve a külső Ohat bérlője *Rosenfeld* Salamon, a belső Ohaté pedig *Fried* Emil lesz, akik együttvéve körülbelől 7000 frttal fizetnek évente több haszonbért, a mostani árendánál.

— **Egy arany fülbevaló alsórésze** találtatott. Igazolt tulajdonosa a délelőtti órákban átveheti a *Telefon* vállalat irodájában.

— **Megszökött csendőrőrmester.** A multkoriban megemlitettük, hogy a csendőrök a beregszászi csendőrség távirati megkeresésére a debreczeni pályaudvaron letartóztatta *Damó* Ferencz csendőrőrmestert, ki hivatalos pénzeket sikkasztott el. A csendőrök az őrmestert Beregszászra akarták kisérni, de az az őt kisérő csendőrök elől megszökött. Most ismét keresik a sikkasztó őrmestert.

— **Nyilvános nyugtázás.** Falk Lajos ur megboldogult Berger Vilmos elhunyta alkalmával koszoru megváltás czimén tiz frtot volt szives adományozni szegényeink fölgélyezésére. Fogadja e helyett is egyletünk köszönetét. A Chevra kadisa elöljárósága.

x Hivatali helyiségül, esetleg *ipari czélokra raktárnak* stb. igen alkalmas, nagy, egy emeletes ház a központban, akár egészben. akár két részre osztva, olcsó bérösszegért kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

x Azon 6 evő-eszköz, melynek a kisorsolása 20-ikára volt kitüzve, 27-ikére lett elhalasztva és a nyerő neve 28-ikán a Reggeli Ujságba lesz kitéve.

A pallagi földmives iskola.

Debreczen, február 21.

Városszerte nagy meglepetést okozott az a hir, amelyet tegnap két helybeli lap is közölt, hogy tudniillik a földmivelésügyi miniszter már véglegesen döntött a debreczeni gazdasági tanintézettel kapcsolatosan fenálló pallagi földmives iskola sorsa felett.

Az egyik lap szerint *vasárnap* dél előtt irta alá Darányi a feloszlató rendeletet; a másik lap pedig ugy értesül, hogy az intézet megszüntetéséről *szombaton* értesitette a miniszter a gazdasági tanintézet igazgatóságát.

A két tudósitás között világos az ellentét. De nem annyira ez az ellentét, mint inkább alább emlitett körülmény teszi gyanussá előttünk e hirt, amelyet nem csupán mi, de mások is, illetékes körök kételkedve fogadták. Mert eltekintve attól hogy Darányi már a mult héten beadta az egész kormánynyal e gyütt a lemondását s bizalmasan nyert értesülésünk szerint pénteken össze is pakolt a miniszteri palotában, — s igy alig tehető fel róla hogy épen egy harminczkét év óta fenálló kulturális intézet kivégzésében lelte volna legutolsó gyönyörüségét, — a debreczeni gazdasági tanintézet tanárai, akikkel tudósitónknak alkalma volt beszélni, tegnap, hetfőn estig még semmit sem tudtak a feloszlató miniszteri rendeletről.

De menjünk tovább. A mult év vége felé érkezett csak meg Debreczen város közönségéhez *Darányi* Ignácz leirata, amelyben tudatja, hogy fontos nevelésügyi és mezőgazdasági érdekekre való tekintetből a pallagi földmives iskolát megszüntetni szándékozik, illetőleg más helyre óhajtja átvinni. Hanem mielőtt a döntő lépésre határozná el magát, *hallani*

kivánja Debreczen város közönségének mint az intézet egyik alapitójának a véleményét.

Nos tehát ugy áll a dolog, hogy Debreczen városa *még eddig semmiféle formában nem nyilatkozott.*

Ezért fogadjuk mi kételkedve a pallagi földmives iskola megszüntetéséről kiadott miniszteri rendelet hirét. Mert nehéz feltételeznünk Darányiról, hogy be ne várta volna Debreczen városa véleményét, amelyet pedig pár hónappal ezelőtt ő maga kivánt, tudván azt, hogy Debreczennek, amely város ezrekre menő áldozatokat hozott ez iskoláért és amely város alapitólevelében a gazdasági tanintézetnek és a földmives iskolának *együtt* ajánlották fel örök használatra 80000 frt értékü földet, mégis csak van valami beleszólási joga bőkezüségével létesitett emez intézet feloszlatásához.

Együtt a halálba.

(Saját tudósitónktól.)

Budapest, február 21.

Véres családi dráma játszódott le ma délután félháromkor a Peterdi-utcza 37. szám alatt. Két asszony a szereplője a szomoru drámának, anya és leánya, a kik régóta betegeskednek és hogy kinzó betegségüknek véget vessenek, elhatározták, hogy megölik magukat. Tervüket már régen készitették elő és ma alkalmas pillanatot találtak annak végrehajtására.

A helyszinen künnjárt tudósitónk a következő részleteket közli.

A dráma főhőse Lukács Ferenczné, egy máv. főhivatalnok 38 éves neje, a ki már régóta nagyfoku idegbetegségben szenved. Betegsége az utolsó években ágyhoz kötötte és ez a körülmény nagyon elkeseritette. Az idegbeteg asszony együtt lakik férjével, Gyula és Ferencz nevü fiával és anyjával, özv. Márton Annával, egy öreg asszonnyal a Peterdi utcza 37. szám alatt a II. emelet 18. számu lakásban, a hova a mult negyedben költöztek. Az agg nő már évek hosszu során át betegeskedik és gyakran emlitete, hogy szeretne meghalni, sőt több izben mondta, hogy ha élő halott állapota sokáig eltart, maga fog módot lalálni arra, hogy ebből a világból minél hamarább kiköltözzék.

Betegeskedő leánya, Lukács Ferenczné szintén öngyilkossági eszmékkel foglalkozott. Férje és gyermekei hiába nyugtatták meg.

Az utolsó időben a panaszkodások megszüntek. Ugy a férj, mint a gyerekek azt hitték, hogy a két nő már lemondott öngyilkossági szándékáról.

Ma aztán váratlanul beütött a katasztrófa. A férj és a gyermekek távollétében a két nő bezárkozott az egyik utczai szobába és Lukács Ferenczné egy forgózisztolyal először édesanyját lőtte fejbe és azután önmagát. A forgópisztoly lövésének dördülésére a folyosón kinn álló Soós Anna cselédjük berontott a szobába, de nem tudott behatolni. Erre hirohant az udvarra és hangosan segitségért kiáltott. Ebben a pillanatban érkezett haza hivatalából Lukács Ferncz is, a ki rémülten felrontott lakásába és a házbeliek segitségével feltörte az ajtót.

Felesége a földön hevert átlőtt homlokkal, anyósa pedig vérző fejjel az ágyban. Rögtön a mentőkért küldtek, a kik mind a kettőt a Rókuskórházba szállitották életveszélyes állapotban.

A főkapitányság részéről az inspekciós tisztviselő, a rendőrorvos és Polányi dr. vizsgálóbiró érkeztek ki a helyszinére, a férjet és a két gyermeket kihallgatták.

Az asztalon egy papirdarabkát találtak, a melyen az állott:

— Együtt, közös elhatározással megyünk a halálba.

TÁVIRATOK.

— *A Debeczeni Ellenőr* saját tudósitójától. —

Leányrablás Bulgáriában.

Budapest, február 21. Konstantinápolyból távirják: Az Agence de Constantinople hirt ád egy Szalonikiból érkezett jelentésről, amely szerint egy Gocso nevü rabló, bandája élén Bulgária és Törökország között Gyuma környékét átlépte a határt és Lissze faluból elszöktetett egy Kriszto nevü leányt. A leány szüleit megsemmisitették. A bandának katonai jelvényei voltak. Gocso t letartóztatták.

Faure temetése.

Bndapest, február 21. Bécsből sürgönyzik: Monteneuono herczeget, a ki ő felségét Faure temetésén képviselni fogja, Hohenlohe Gottfried herczeg kiséri Párisba.

Horvát országgyülés.

Budapest, február 21. Zágrábból sürgönyzik: A napirend előtt az elnök bejelenti Mária Immakulata főherczegnő halálát. Az országgyülés felhatalmazza az elnököt, hogy a Ház részvétét Lipót Szalvátor főherczegnél tolmácsolja.

Derencsin dr. sérelmi föliratát a kérvénybizottsághoz utasitották.

A napirend elintézése után az elnök felolvas egy királyi leiratot, amely a ház üléseit a korona ujabb elhatározásáig elnapolja. Erre az ülést berekesztették.

A királyi leirat felolvasása alatt valamennyi képviselő felállott, csak Potocsnjak dr. maradt ülve.

Nyilvános köszönet.

Az *„Erzsébet királyné“* nevét viselő collegiumi alapitvány és „Frőbel“ egylet gyermekkert javára f. hó 17 és 18 napján rendezett hangversenynyel egybekötött mükedvelő előadásban szereplő, azoknak anyagi és szellemi sikerét biztositó urhölgyek és uraknak: Hegedüs M[illegible]itka, Hutiray Aranka, Ludány Mari[illegible] Irinyi Ilike, Nánássy Mariska, Baróthy Margitka, Vidovich Andrea, Kovássy Sarolta, Zalay Irma, Zivuska Irén, Békéssy Berta, Dr. Varga Lajosné, Klebersberg Valeria grófné, Zivuska Annácska, Novotny Jolán, Dóczy Ilona, Kemény Klára, Adamek Irma, Bernáth Gizella, Fleischmann Viktoria, Lux Olga, Nagy Ilonka, Péter Jolán, Péter Olga, Kacsó Gizella, Sik Hermina, Raics Erzsike, Wimmer Ella, Zalay Ilona, Buzás Ilonka, Farkas Erzsike, Hutiray Palika, Kálmánczhey Erzsike, Szabó Margit, Ujfalussy Mariska, Vidovich Georgine, Zádor Vilma urhölgyeknek. ifj. Hódy Béla, Sárváry Jenő, Árvay Béla, Dóczy Emil, Kálmánczhey Zoltán, ifj. Szilágyi Imre, P. Nagy Zoltán, Lipcsey Zoltán, Fényes Béla, Nagy András, Dóczy József, Boross Lajos, Tripsó Sándor, Kemény Emil, Tar Zoltán, Oláh Lajos, Kassay Béla, Kálmánczhey Kálmán, Deák Zoltán, Horogh Pál, Balog Sándor, Rózsa Lenczi, Mandel Jenő, Szunyogh Pál, Gáspár Jenő, Zádor Ervin, Jóna Kálmán, Madarassy Endre, Dr. Varga Elemér, Dr. Szücs Géza, Váradi Szabó János uraknak, ezenkivül a rendezés nagy gondját buzgó munkássággal teljesitő Komjáthy János szinigazgató urnak, a nagy hatást ért „Prelogot“ dijmentesen megiró Szini Péter hirlapiró urnak, a Palotás tánczot nagy szorgalommal és dijtalanul betanitó Alföldy Károly táncztanár urnak, az orsz tanitói árvaház növendékeinek átengedéséért Kozma László igazgató urnak, a cs. és kir. 39. gy. e. zenekarának a zenei részek dijmentes szolgáltatásáért, Szendrő Sándor zongora raktáros urnak a hangverseny zongora átengedéséért, az augsburgi légszeszgyár tek. igazgatóságának a főpróba és mindakét esti előadásra az elfogyasztott légszesznek teljesen ingyenes szolgáltatásáért a rendező bizottság nevében hálás köszönetünket és elismerésünket nyilvánitjuk.

Debreczen, 1899 február 20.

Varga Ferenczné, **Buzás Elekné,**

Márk Endre.

Vegyes.

A belügyminiszter és a massage Perczel Dezső belügyminiszter a massage gyakorlásának korlátozása tárgyában szabályrendeletet adott ki. A rendelet igy hangzik:

A massagenak (kenés, gyurás stb.) a legutóbbi időben szokásba vett nagykiterjedésü alkalmazása mellett s különösen annak folytán, hogy még a gyógykezelésszerü massaget is orvosi képesitéssel nem biró egyének igen gyakran orvosi rendelés, javaslat és ellenőrzés nélkül korlátlanul üzik: sok esetben merültek föl az azt üzők részéről visszaélések s azok között olyanok is, melyek a massáltaknak egészségi megfelelő korlátozását s e czélból az országos közegészségi tanács meghallgatása után a következőket rendelni:

1. Betegeknek nem-orvos massálóknak csakis orvosi utasitás, felügyelet és felelősség mellett szabad massálni.

A jelen rendelet ellen vétők kihágást követnek el s amennyiben cselekményük a büntetőtörvénykönyv rendelkezése szerint sulyosabb beszámitás alá nem esik, 15 napig terjedhető eljárással és 100 forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők.

*

Milliomosok lakomája New-Yorkban. Az eszem-iszom terén soha még olyan rekordot el nem értek, mint az a negyven teritékü bankett, melyet Guggenheimer, a new-yorki községtanács elnöke nemrég New-yorkba adott.

A hires Waaldorf Astoria szálloda ugynevezett Myrtus termét ez alkalomra az ezeregy éjszaka meséibe illő tündérkertté alakitották át, melynek közepén, érett gyümölcsökkel pompázó lombfolyosó alatt teritették meg a legdrágább evőeszközökkel az asztalt ugy, hogy a vendégeknek még fölállni se kellett a vagyont érő bőrszékekről, hogy a legpompásabb frissen érett szőlőt és baraczkokat saját kezüleg tépjék le. Mindenféle szökőkutak csobogtak, csalogányok énekeltek, exotikus apró madarak röpködtek az üvegházi diszfák koronái közt és az óriási terem mindkét oldalán mesterségesen előállitott tavakon méltóságteljes hattyuk uszkáltak.

Narancsligetekben elretjve kitünő zenészek játszottak és az egyes fogások közt tizenkét antik ruházatu nápolyi ifju jelent meg, kiknek egy része flótázott, a többi pedig tánczlépésben lejtve körül az asztalt, énekelt. Az ételeket ezüst tálakon szolgálták föl, maguk a vendégek pedig arany tányérokon ettek és arany poharakból ittak.

A fényes lakoma 70.000 dollárba került, vagyis egy teriték 3000 forintba került.

*

Aguinaldo. A filippinok vezére, Aguinaldo „köztársasági elnök“ spanyol apának és maláj nőnek gyermeke; a Fillippi-szigetek lakóinak fogalmai szerint szép ember; arczvonásai európaiasak, csak a szemei vallanak fél-maláj származására. A családjáról különben nem sokat tudnak; némelyek szerint egy spanyol tábornok volt az apja, mások szerint meg ez a kérdés egyáltalán eldönthetetlen. Hat éves korában egy jezsuitának a házába került, ahol eleintén a házőrző eb szerepét játszotta,

de később a pap megkedvelte és tanitgatta is. Tizenöt éves korában Manilában orvosi tudományokat tanult Naloa és Buitrago tanároktól, de a tanulást csakhamar abbahagyta. Belépett egy forradalmi klubba, a spanyol hatóságokkal összeütközésbe jött s 1888-ban Hongkongba menekült. Itt kereskedő lett, de nagyon sokat foglalkozott a katonai tudományokkal. Egy ideig kadét is volt egy franczia parancsnokság alatt álló chinai hadihajón, Európába is ellátogatott, volt Londonban, Párisban, Berlinben és Münchenben s mindenütt a katonai viszonyokat tanulmányozta. Mikor visszatért Manillába, klubbot alapitott, amelynek az volt a czélja, hogy a Filippi-szigeteket a spanyot uralomtól megszabaditsa. Összeköttetésbe lépett a Hongkongban s a világ többi részeiben levő filipponokkal; s mikor a spanyolok dr. José Rizalt, a hires költőt, oly gyalázatos módon kivégezték, Aguinaldó jelszavára föllázadt a Filippi-szigetek egész lakossága. Aguinaldó azonnal az amerikaiakhoz pártolt, s hü szövetségesük is volt, mig csak a filippinok az amerikaiakkal is konfliktusba nem keveredtek.

*

Baring válópöre. London egyik legelőkelőbb bankárja, Baring Francis-Charles, a Cromer, Asnburtin, Northbrooke és Revelstoker grófi házak rokona, válópört inditott neje, szül. Sohuster-Anguszta ellen. Házasságtöréssel vádolta az asszonyt, akinek büntársaként Brougham Dudley Thomas Reginaldot, lord Bourgham fiát, a hires államférfi unokáját, nevezte meg. A tegnap tartott végtárgyaláson a vádlottak nem jelentek meg. Egyébként ritka dolog, hogy Angolországban valaki válópört inditana döntő bizonyitékok nélkül. E bizonyitékok többnyire a bünös asszony levelei. Baring sohasem rokonszenvezett Broughammal, aki nejének unokafivére. Tudta, hogy Brougham elváltau él nejétől, könnyelmü, kalandhajhászó ember. De azért nem gyanitott semmit. Egyszerre csak, amikor Skóthonban járt, Baringnétól levelet kapott, a mely igy szólt:

— Kedves barátom! E soraim azt jelentik önnek, hogy hazajövet nem fog már lakásán találni. Távozom Bourgham Reginalddal és bizonyos vagyok benne, hogy boldog leszek vele. Ezer őszinte sajnálat!

A férj meg akart bocsátani a menyecskének, de hasztalan. Az esküdtek ki is mondták a válást a fárj javára. Rábizta a boldogtalan házasságból származoit gyermekek, négy gyermek, nevelését is.

CSARNOK.

Harcz a szerelemért.

Regény három kötetben.

— Forditotta: **Váradi Ödön.** —

(Folytatás.) 91.

VII.

Elválva.

A báró a mint Miriámot meglátta, az ijedtség meglepetésével kiáltott fel.

— Miriám!

Miriám csodálkozva állt meg. Nem tudta elgondolni, hogy mit jelent e fogadtatás.

— Nem örülsz neki, hogy itt vagyok? — kérdé szeliden. Te tudod, hogy mit határozott a biróság és még sem irtál.

— Ha ön Londonban maradt volna, — mondá Sir Henry — akkor megkapta volna legalább levelemet és engen megkimélt volna az e beszélgetéssel járó fájdalomtól.

— Szegény férjem — gondolá részvéttel Miriám — még mindig tévhitében él és ennél fogva elnézőnek kell lennem. De mily elszomoritó reám nézve, hogy engem igy fogad.

Azután hangosan megkérdé:

— De hát mit tettem én, mit tudsz rólam? Mond meg nekem Sir Henry, mert nem képzelheted, mily különösnek és rettenetesnek tünnek fel előttem a te szavaid.

Volt idő, mikor Miriám szépsége a bárót azonnal felfegyverezte, de már meg érlődött benne a Miriám bünös voltáról szóló hit. Azt hitte, hogy Miriám hangja és arcza csupa képmutatás.

— Ön volt az egyedüli nő. Miriám, a kiben én, mióta az ön anyját ismertem, biztam — mondá — és én hittem önnek, mert ön hozzá hasonló volt.

Bizalommal öleltem önt szivemhez, mert Madelon leánya volt. Nem volt helyes öntől, hogy egy fényes czim kedvéért nevemre szégyent hozott.

— Itt végtelen nagy tévedés forog fenn.

— Én is azt hittem, mig a kétségbe — vonhatatlan bizonyiték nem állt előttem Ön már hitestárs és anya volt akkor, mikor én önt ártatlan gyermeknek gondoltam. A mint Talbot Grey visszatért, ön eltitkolta ezt előttem és egy nőt — egy éppen oly gonosztevőt, mint ön — arra kért, hogy ezt szintén titkolja. Láttam a fegyvereket, melyekkel ön Talboton gaztettét elkövette, hogy ő önt a grófi korona viseletében megne akadályozhassa. Láttam Ravel széttört vadászpálczáját és az indiai tőrt az ön toilette asztalában. Ha ön, a midőn büntető igazságszolgáltatás előli félelmében tettes társával elmenekült, ez alkalommal a régi kis kofert is magával vitte volna, ugy talán nem láttam volna büntette ez eszközeit. Milyen vak is voltam, hiszen még egy kis gyermek is átláthatott volna a szitán. Ön először elmenekült, hogy büntettéért meg ne lakoljon és Ravel azon ürügy alatt, hogy önt számomra felkersse, ön után utazott. Ő jól tudta, hol találkozhatik önnel és önök jó ideig éltek együtt együtt egy felvett név alatt, ő önt testvérének adta ki.

— Henry!

— Ön nemde csodálkozik, hogy most mindezt oly nyugodtan, elmondom önnek? Mi büszke nemzedék vagyunk, asszonyom és nem szeretjük, ha rólunk szóbeszéd folyik. Én még a kis ujjomat sem mozditanám meg, hogy azt a nőt vissza vegyem, a kit tőlem elcsábitottak. Ön egyszereüen kiutasitom és remélem, hogy soha sem kell többé önről hallanom és soha sem kell többé önt látnom. Ügyvédemnek ön iránti részvétből megbizást fogok adni, hogy önnek utaljon ki évi járulékot, hogy ne kelljen nélkülözésben élnie az esetre, ha azon ember, kinek ön női becsületét feláldozta és a ki kedvéért hitvestársi hüségéről megfeledkezett, önre netalán ráun.

— Az isten bocsáson meg önnek, Sir Henry Selton — válaszolá Miriám — e szavaiért! Én önnek hü és becsületes neje voltam, én szeretem önt, mint senkit ezelőtt, ha ön bennem kétkedik, ugy megszünik szerelmem. Ártatlanságom napfényre fog kerülni, de ennek daczára sem fogok e szavai után soha visszatérni. Az én sorsom nagyon szomoru és ön nekem a legnagyobb fájdalmat okozta. Én mint szerető neje tértem ide vissza és ön igy fogad . . .

Tudja meg Sir Heny, hogy én még csak gondolatomban sem voltam soha önhöz hütlen. Én éppen oly ártatlan vagyok most, mint midőn ön házasságunk napján szivéhez szoritott — esküszöm megboldogult édes anyám szellemére.

Miriám e szavai meghatották a bárót és Miriám felé egy lépést tett előre.

Miriám elutasitó mozdulatot tett.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Érték-tőzsde.

A debreczeni Közgazdasági Bank Részvénytársaság közlése.

1899. február hó 21-én.

Államadósság:			
Magyar aranyjáradék 4%	—	120.—	120.50
„ vasuti beruházási köt. 4½%		120.—	120.50
„ koronajáradék 4%	—	97.90	98.40
„ regále vált. köt. 4½%	—	101.—	102.—
Osztrák aranyjáradék 4%	—	120.—	120.50
Egységes államkötvény 4²/₁₀%		101.25	101.75
Tisza-szegedi 4%-os nyer.-sorsj.		140.—	141.—
Részvények:			
Magyar hitelbank részvény	—	397.50	399.—
Osztrák hitelbank részvény	—	370.10	370.30
Magyar ipar- és keresk. bank. r.		104 75	105 —
Sorsjegyek:			
Magyar jelzálogban 4%-os sorsj.		122.25	123.25
„ „ 3%-os „		103.—	104.—
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os		122.—	123.—
Magyar vörös keresztsorsjegy		11.75	12.25
Osztrák „ „	—	20.50	21.—
Olasz „ „	—	11.75	12.25
Bazilika sorsjegy	— — —	6.75	7.25
Jó-sziv „	— — —	3.80	4.10
Pénznemek:			
Cs. és kir. arany	— — —	5.66	5.74
20 márkás arany	— — —	11.79	11.83
20 frankos arany	— — —	9.55	9.59
1 Sovereigns	— — —	12.04	12.08

Budapesti gabonatőzsde.

I. Készáru-üzlet.

1899. február 20-án.

A buzaüzlet kezdetben lanyhán indult, de midőn éppen azon malom kezdett erősebben vásárolni, melynek üzemmegszüntetéséről beszéltek, az irányzat megszilárdult. Elkelt 16,000 métermázsa magyar buza változatlan, csak helylyel-közzel 2 és fél krral olcsóbb árak mellett.

Rozsban az üzletpangás tovább tart.

Árpa ártartó.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki. 500 mm. 79 6 k. 10·57 forinton, 200 mm. 77· k. 10 50 forinton, 100 mm. 78· k. 10·32 forinton, 100 mm. 77 k. 10.35 frton, 100 mm. 78 k. 10·40 frton, mind három hónapra.

II. Határidő-üzlet.

Buza futótagos csekélyebb mérvü lanyhulás után ismét emelkedett és az irányzat határozottan szilárdnak mondható. Hiszen kürtszóval terjesztik a hirt, hogy a legnagyobb helybeli malom veszi a buzát, beállott a ringelők közé.

Hivatalos záróárfolyamok. Déli 1 órakor az árfolyamjegyző bizottság a következő hivatalos záró árfolyamokat állapitotta meg:

Buza márcziusra	9.69 — 9.70
„ áprilisra	9.47 — 9.48
Rozs márcziusra	7.83 — 7.85
Tengeri 1899. májusra	4.69 — 4.70
Zab 1899. márcziusra	5.79 — 5.80
Repcze augusztusra	12.10 — 12.20

Délután 4½ órakor zárlat:

Buza márcziusra	8·56 — 8.57
„ áprilisra	9.48 — 9.49
Rozs márcziusra	7.83 — 7.85
Zab márcziusra	5.61 — 5.82
Tengeri márcziusra	4.90 — 4.71
Repcze szeptemberre	12.10 — 12.20

Kiadó és laptulajdonos:
Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság.
Felelős szerkesztő: **Koncz Ákos.**
Főmunkatárs: **Ujlaki Antal.**

Fővárosi szerkesztőségünk:
(szerkesztő: **Kéry Gyula**)
Budapesten, Üllői-ut 70. I. emelet 13.
Telefon: 59—14.

DEBRECZENI VÁROSI SZINHÁZ.

Folyó szám 143. **Bérlet 117. sz. „C“**

Ma, kedden, 1899. február 21-én

A GÉSÁK,

vagy:

Egy japán teaház története.

Operette három felvonásban.

Reginald Fairfax	— —	Mezey Andor
Bronville	Angol	Tanay F.
Cuningham	tengerész	Rubos Árpád
Girmston	tisztek	Bartha István
Stanlei	— —	Csáky F.
Wun-Csi, teaház	tulajdonosa	Sziklay Miklós
Imári márki, rendőrfőnök és tartományi kormányzó	—	Fenyéri Mór
Mimóza, (énekes és táncos japánleány)	— — — —	F. Kállay L.
Arany virág	— — —	Makrai A.
Bimbó	Gésák	Cserényi A.
Arany hárfa	— — —	Barthóné L.
Ibolyácska	— — —	Z. Csepreghy
Juliotte, franczia leány	—	Szabó Irma
Lady Constancze Vinne, utazó angol hölgy	— — — —	Kiss Irén
Mary Worhington	— —	Fái Flóra.
Edith Grant	barátnői	Cserényi Adél.
Molly Seamoe	— —	R. Serfőzy Zs.
Katona japáni tiszt	— —	Karacs Imre

Meghivó

a Debreczeni Szőlő- és Bortermelő-Szövetkezet

IV. évi rendes közgyülésére,

mely **1899. évi márczius hó 25. napján délután fél 4 órakor** Debreczenben, Hajdumegye székháza nagytanácstermében tartatik meg.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság évi jelentése a lefolyt üzleti évről.
2. A felügyelő-bizottság által átvizsgált mérleg és erre vonatkozó felügyelő-bizottsági jelentés.
3. Határozathozatal az igazgatóság és felügyelő-bizottságnak felmentvény megadása tárgyában.
4. Igazgatósági inditvány vinczellér lakások és istálló épitése tárgyában.
5. Igazgatósági inditvány 30.000 azaz Harminczezer forint forgó tőke beszerzése tárgyában.
6. Egy igazgatósági és esetleg egy felügyelő-bizottsági tagsági hely betöltése
7. Az alapszabály 26. §-ában meghatározott időn belül esetleg beadott inditványok.

Jegyzet: A közgyülésen minden szövetkezeti tagnak szavazata van. Egy üzletrész egy szavazat gyakorlására jogosit, a mely akár személyesen, akár valamelyik szövetkezeti tag által képviselve érvényesithető, 20 szavazatnál többel azonban senki sem birhat, akár saját nevében, akár meghatalmazás alapján együtt. (Alapszab. 85. 19. §.) 151—1—1

1475. v. k. sz.
1898.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróságnak V/II. 441/2.—1898. P. sz. végzése folytán közhirré tétetik, miszerint Weterach Antal b.-ujfalui lakos részére Szőllősi János debreczeni lakostól 372 frt 92 kr. tőke, ennek 1899. évi január hó 29. napjától számitandó 5% kamatai és eddig összesen 1 frt 42 kr. perköltség erejéig 1898. évi október hó 31-én biróilag lefoglalt és 324 frt 50 krra becsült házibutorok és ágynemükből álló ingóságok **1899. évi február hó 27-én délelőtti 10 órakor** kezdetét veendő és a Sesta kertben, alperes lakásán megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet igérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Debreczen, 1899. évi február hó 9-én.

Török Péter
birói kiküldött.

150—1—1

Pályázati hirdetmény

a debreczeni magy. kir. gazdasági tanintézet pallagi gazdaságában az 1899-iki év április hó elsején megüresedő

élelmezői vállalatra.

A szerződés feltételeiről a debreczeni m. kir. gazdasági tanintézet igazgatósága nyujt bővebb felvilágositást mindennap d. e. 10-12-ig.

A bélyeggel felszerelt pályázati ajánlatok **1899. év február hó 22-ig** alulirott igazgatósághoz benyujtandók.

A debreczeni m. kir. gazdasági tanintézet igazgatósága.

127 10 10

Még sohasem létezett!

100.000 koronát

lehet az Ujságiró-sorsjegyek utolsó huzásánál, mely már ma este 8 órakor fog okvetlenül megtartatni,

egy koronával nyerni.

Főnyeremény 100.000 korona, 10.000 korona stb. stb.

Egy sorsjegy ára egy korona.

Sorsjegyek kaphatók: az összes bankokban, váltóházakban, dohánytőzsdékben és ezen lap kiadóhivatalában.

126—6—6

„Csokonai“ nyomda és kiadó r.-t. nyomása. 1899.